

	Beredskapsplan sykdom og massedød		Dok.id.: MF.2.2
	Utarbeidet av: JOS, KL	Godkjent av: Kari Lervik	Versjon: 6.13 Dato: 08.05.2018 Sidenr: 1 av 3

Formål:

Ivareta smittehygiene og fiskevelferd i krisesituasjoner. Den gir en oversikt over tiltak som er aktuelle å iverksette for å hindre og eventuelt håndtere akutt utbrudd av smittsom sykdom og massedød. Opptak, behandling, transport, slakting og evt. destruksjon.

Planen omfatter også tiltak for å hindre dødelighet ved skadelige alge- og manetforekomster eller akutt forurensing.

Ansvarlig:

Produksjonssjef matfisk/driftsledere/lokalitetsledere/fabrikkssjef

Utførelse:

Forebyggende:

- Daglig røkting av fisk m/inspeksjon av ringer og nøter
- Renhold av nøter.
- Smittehygienisk atskilte lokaliteter.
- Plan for områdebruk/lokalitetsbruk.
- Redusere/stoppe foring ved lavt oksygenivå /høye algekonsentrasjoner
- Regelmessig helsetilsyn
- Skånsom håndtering av fisk.
- Sikre at eksterne aktører som skal inn i anlegget har gode hygienerutiner.
- Bindals-og Tosenfjorden:
 - Ensilasje og brukte nøter hentes med bil
 - Egen vaskerigg
 - Egen servicebåt

Ved sykdom / mistanke om sykdom:

1. Ved mistanke om sjukdom varsles tilsynsveterinær straks, slik at årsak kan utredes.
2. Produksjonssjef matfisk/driftsledere/fabrikkssjef varsles.
3. Ved høy dødelighet eller ved mistanke om smittsom sjukdom som vil kunne medføre offentlig båndlegging, planlegger produksjonssjef matfisk/driftsledere/tilsynsveterinær/fabrikkssjef i samarbeid med Mattilsynet videre behandling / tiltak.
4. Mattilsynet varsles ved:
 - Uavklart forøket dødelighet
 - Mistanke om sjukdom på liste 1,2 eller 3 (omsetningsforskriften)
 - Liste 1: ingen aktuelle
 - Liste 2: Viral hemorhagisk septikemi (VHS)
Infeksiøs hematopoietisk nekrose (IHN)
Infeksiøs lakseanemi (ILA)
 - Liste 3: Bakteriell nyresyke (BKD, *Renibacterium salmoninarum*)
Infeksjon med *Gyrodactylus salaris*
Furunkulose (*Aeromonas salmonicida* subsp. *salmonicida*)
Pankreassykdom (PD, *Norwegian salmon alpha virus*)

- Vesentlige velferdsmessige konsekvenser for fisken ved sykdom, skade eller svikt.
5. Ved krav om tømning av lokalitet vil primært slakteriet hos SinkabergHansen bli benyttet. Vi går ut fra slakting med direktelossing fra brønnbåt.
- Slakteriet har en kapasitet på ca 40 000 stk/150 tonn pr. dag, avhengig av størrelsen på fisken som skal slaktes. Det betyr at ved slakting av små fisk vil kapasiteten ligge på ca 40 000 fisk pr dag. Ved slakting av stor fisk vil tonnasjen som kan slaktes pr. dag være opp til 150 tonn, men antallet vil bli mindre. As Aqua og SinkabergHansen AS har avtale med brønnbåtrederiet Norsk Fisketransport AS og Sølvtrans AS som disponerer 4 brønnbåter (3 fra juli -18) med kapasitet på 10400 (7400) m³ i innenfor de områder alle våre lokaliteter befinner seg.
6. For opptak og håndtering av dødfisk i forbindelse med stor dødelighet, se prosedyre [MF.3.4.1 Prosedyre for dødfiskkontroll og dødfiskhåndtering](#) Egen ensileringskapasitet: ca 70 tonn i døgnet. Ventemerdanlegg: [FA.6.3.4 Prosedyre for dødfiskkontroll og dødfiskhåndtering](#)
7. Masseavliving: Masseavliving på lokalitet skal kun skje etter at skriftlig godkjenning er gitt av Mattilsynet. Liten fisk vil kunne avlives i brønnbåt vha kjemisk bedøvelse. Større fisk fraktes med brønnbåt til slakteri og avlives ved bruk av slakteriets utstyr for avlivning. På den måten vil det også være mulig å sortere ut eventuell slaktbar fisk. Ved krav fra Mattilsynet om avliving av større mengder fisk på lokalitet vil det kunne utføres av ScanBio AS. Utstyret som brukes er elektrobedøver. Fisken blir deretter kvernet og ensilert om bord på samme båten. Det er inngått avtale med ScanBio AS om dette.

Ved masseforekomst av skadelige alger, maneter, akutt forurensning eller ved oksygensvikt:

1. Det skal umiddelbart settes i gang de tiltak som kreves for å begrense et eventuelt skadeomfang.
2. Varsle tilsynsveterinær, produksjonssjef matfisk/driftsledere/fabrikkssjef
3. Ved behov for ekstra personell eller utstyr skal dette tilkalles umiddelbart.
4. Aktuelle tiltak:
 - a. Stoppe fôring
 - b. Ved store manetforekomster kan finmaskede garn/nøter settes opp i plogform motstrøms foran merdene slik at manetene styres unna.
 - c. Ved akutt forurensning /store oppblomstringer av skadelige alger må flytting av fisk vurderes hvis det er praktisk mulig. Slike tiltak må avklares med Fiskeridir./Mattilsynet før det eventuelt settes i verk.
 - d. Avlusningspresenninger kan settes i sjøen for å styre unna punktutslipp med for eksempel olje.
 - e. Nødslakting

Lederteam åpne anlegg:

John-Ove Sinkaberg telf.nr. 90 97 97 55

Jan Terje Antonsen telf.nr 91 55 59 03

Martin Kvarsvik telf.nr 41 60 61 75

Lederteam ventemerdanlegg:

Eskil Laukvik, telf.nr.: 97 97 60 83

Marit G. Skjærvik, telf.nr.: 99 15 42 87

Halle Løvmo, telf.nr.: 91 75 03 85

Tilsynsveterinærer:**Nærøy, Vikna, Bindal, Brønnøy, Sørværet:** Kari Lervik telf.nr.: 95 13 83 30 og
Bjørn Gillund, telf.nr.: 913 86 798.**Nordgåsværet:** Åkerblå avd. nord, Eline Røislien, telf.nr.: 91 58 41 42**Fullstendig varslingsliste,****- åpne anlegg:** [MF.2.3 Varslingsliste beredskap ved rømming, listeført sykdom, massedød og akutte utslipp.](#)**- ventemerdanlegg:** [FA.2.4.3 Varslingsliste beredskap](#)Rapportering

Rapporteringen skal foregå i to omganger:

1. Umiddelbart etter at dødelighet/ alger er oppdaget eller ved mistanke om sykdom.
2. Etter at anlegget er behandlet eller tømt.

Registrering

Anleggets dagbøker / føringssystemer.

Fishtalk

Veterinærrapporter

Avviksbehandling:**I henhold til prosedyre for avvik dok.nr [OD.1.5 Prosedyre for avviksbehandling](#)****Krav/referanse:**

Kryssreferanser

OD.1.5	Prosedyre for avviksbehandling
MF.2.3	Varslingsliste beredskap ved rømming, listeført sykdom, massedød og akutte
MF.2.33	Varslingsplan ved påvisning av listeført sykdom
MF.3.4.1	Prosedyre for dødfiskkontroll og dødfiskhåndtering
FA.6.3.4	Prosedyre for dødfiskkontroll og dødfiskhåndtering

Eksterne referanser

- [1.2.1 IK-Akvakultur](#)
- [1.2.3 Akvakulturdriftsforskriften](#)
- [1.2.5 Omsetningsforskriften \(sjukdomsforskriften\)](#)